Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2026/2297

20.10.2026

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2026/2297 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Οκτωβρίου 2026

για την παρακολούθηση των νιτρικών και των νιτρωδών στις ζωοτροφές και την πρόληψη της παρουσίας νιτρικών και νιτρωδών σε ορισμένες πρώτες ύλες ζωοτροφών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η ομάδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή) για τις μολυσματικές προσμείξεις στην αλυσίδα τροφίμων (CONTAM) εξέδωσε το 2020 εκτίμηση κινδύνου για τα νιτρικά και τα νιτρώδη στις ζωοτροφές ([1]).

(2) Η Αρχή εντόπισε πιθανό λόγο ανησυχίας για την υγεία των μηρυκαστικών λόγω της παρουσίας νιτρικών στις χορτονομές και τις χονδροαλεσμένες χορτονομές, καθώς και στα προϊόντα τους. Δεν κατέστη δυνατή η εκτίμηση του κινδύνου για την υγεία από την έκθεση εκτρεφόμενων ζώων και ζώων συντροφιάς σε νιτρώδη, καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμα σημεία αναφοράς και/ή εκτιμήσεις έκθεσης.

(3) Η Αρχή διαπίστωσε την ανάγκη, μεταξύ άλλων, να έχει στη διάθεσή της περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την παρουσία νιτρικών και νιτρωδών σε χορτονομές και χονδροαλεσμένες χορτονομές και προϊόντα αυτών, καθώς και νιτρωδών σε προϊόντα και υποπροϊόντα από ζαχαρότευτλα και ζαχαροκάλαμο και από την παραγωγή αμύλου και αλκοολούχων ποτών.

(4) Η οδηγία 2002/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]) καθορίζει τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για τα νιτρώδη στις πρώτες ύλες ζωοτροφών, με εξαίρεση τα ενσιρώματα, τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα από ζαχαρότευτλα και ζαχαροκάλαμο και από την παραγωγή αμύλου και αλκοολούχων ποτών, καθώς και στις πλήρεις ζωοτροφές.

(5) Οι γεωργοί θα πρέπει να προτρέπονται να εφαρμόζουν ορθές πρακτικές για την πρόληψη της παρουσίας υψηλών επιπέδων νιτρικών και νιτρωδών στις χορτονομές και τις χονδροαλεσμένες χορτονομές και τα προϊόντα τους και θα πρέπει να συνιστάται στους υπευθύνους επιχειρήσεων ζωοτροφών να εφαρμόζουν ορθές πρακτικές για την πρόληψη της παρουσίας υψηλών επιπέδων νιτρωδών σε προϊόντα και υποπροϊόντα από ζαχαρότευτλα και ζαχαροκάλαμο και από την παραγωγή αμύλου και αλκοολούχων ποτών. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την εφαρμογή των αρχών που ορίζονται στο παράρτημα της παρούσας σύστασης.

(6) Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να προταθεί η παρακολούθηση των νιτρικών και των νιτρωδών σε ορισμένες πρώτες ύλες ζωοτροφών και να διατυπωθούν αρχές για τη σύσταση της εφαρμογής ορθών πρακτικών με σκοπό την πρόληψη της παρουσίας υψηλών επιπέδων νιτρικών και νιτρωδών σε ορισμένες πρώτες ύλες ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1) Συνιστάται στα κράτη μέλη, με την ενεργή συμμετοχή των γεωργών και άλλων υπευθύνων επιχειρήσεων ζωοτροφών, να παρακολουθούν την παρουσία νιτρικών και νιτρωδών σε χορτονομές και χονδροαλεσμένες χορτονομές και προϊόντα αυτών, καθώς και νιτρωδών σε προϊόντα και υποπροϊόντα από ζαχαρότευτλα και ζαχαροκάλαμο και από την παραγωγή αμύλου και αλκοολούχων ποτών.

2) Συνιστάται στα κράτη μέλη και στους υπευθύνους επιχειρήσεων ζωοτροφών να παρέχουν στην Αρχή τα στοιχεία προκειμένου αυτά να συγκεντρωθούν σε μία βάση δεδομένων σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών της Αρχής σχετικά με την τυπική περιγραφή δείγματος (SSD) για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και σύμφωνα με τις πρόσθετες ειδικές απαιτήσεις της Αρχής ως προς την υποβολή εκθέσεων ([3]).

([1]) Ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμείξεις στην αλυσίδα τροφίμων (CONTAM), 2020. Scientific Opinion on the risk assessment of nitnitrite and nitrite in feed (Επιστημονική γνώμη σχετικά με την εκτίμηση κινδύνου για τα νιτρικά και τα νιτρώδη στις ζωοτροφές). *EFSA Journal* 2020· 18(11):6290, 110 σ., https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6290.

([2]) Οδηγία 2002/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2002, σχετικά με τις ανεπιθύμητες ουσίες στις ζωοτροφές (ΕΕ L 140 της 30.5.2002, σ. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj).

([3]) https://www.efsa.europa.eu/el/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.

3) Συνιστάται στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα όταν προτείνουν στους γεωργούς και σε άλλους υπευθύνους επιχειρήσεων ζωοτροφών μέτρα για τη μείωση της παρουσίας νιτρικών και νιτρωδών σε χορτονομές και χονδροαλεσμένες χορτονομές και προϊόντα αυτών, καθώς και νιτρωδών σε προϊόντα και υποπροϊόντα από ζαχαρότευτλα και ζαχαροκάλαμο και από την παραγωγή αμύλου και αλκοολούχων ποτών.

Βρυξέλλες, 16 Οκτωβρίου 2026.

Για την Επιτροπή
Olivér VÁRHELYI
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αρχές για την πρόληψη και τη μείωση των νιτρικών και νιτρωδών στις ζωοτροφές και τη μείωση της έκθεσης των ζώων σε νιτρικά και νιτρώδη

1. Θα πρέπει να εφαρμόζονται ορθές γεωργικές πρακτικές ώστε να διασφαλίζεται ότι το επίπεδο των νιτρικών στις ζωοτροφές είναι το χαμηλότερο ευλόγως εφικτό, με την εξασφάλιση ευνοϊκών συνθηκών καλλιέργειας και με ιδιαίτερη προσοχή στην αζωτούχο λίπανση (αποφυγή υπερβολικής και καθυστερημένης προσθήκης). Στους παράγοντες που είναι γνωστό ότι προκαλούν συσσώρευση νιτρικών στο φυτό περιλαμβάνονται η ξηρασία, οι νεφελώδεις ή ψυχρές καιρικές συνθήκες και η εφαρμογή ορισμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

2. Το επίπεδο νιτρικών εξαρτάται επίσης από το στάδιο ωρίμανσης (τα νεαρότερα φυτά περιέχουν συνήθως υψηλότερα επίπεδα νιτρικών και το επίπεδο νιτρικών μειώνεται καθώς τα φυτά ωριμάζουν) και από το μέρος του φυτού (το μεγαλύτερο μέρος των νιτρικών βρίσκεται στο κάτω μέρος του βλαστού). Ως εκ τούτου, η συγκομιδή των φυτών όταν αυτά βρίσκονται κοντά στην ωριμότητα και η ρύθμιση της κεφαλής κοπής σε μεγαλύτερο ύψος για την επιλεκτική αποφυγή των βάσεων των βλαστών μειώνει τον κίνδυνο τοξικότητας από νιτρικά.

3. Οι χορτονομές και οι χονδροαλεσμένες χορτονομές που έχουν υψηλό επίπεδο νιτρικών συγκομίζονται και χορηγούνται στα ζώα κατά προτίμηση ως ενσιρώματα, καθώς η διαδικασία ζύμωσης κατά την ενσίρωση των ζωοτροφών μειώνει τα επίπεδα νιτρικών όταν πραγματοποιείται υπό ευνοϊκές συνθήκες.

4. Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το νερό που χορηγείται στα ζώα ή που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ζωοτροφών περιέχει χαμηλά επίπεδα νιτρικών (π.χ. κάτω από 200 mg/l).

5. Είναι σκόπιμο να ελέγχεται η παρουσία νιτρικών στις ζωοτροφές εκείνες οι οποίες είναι γνωστό ότι περιέχουν υψηλά επίπεδα νιτρικών, και ιδίως στις καιρικές συνθήκες και/ή στις συνθήκες παραγωγής που είναι γνωστό ότι οδηγούν σε επίπεδα νιτρικών υψηλότερα από τα συνήθη. Σε περίπτωση που από τον έλεγχο προκύψει ότι ενδέχεται να υπάρχει υψηλό επίπεδο νιτρικών, ενδείκνυται η διενέργεια ποσοτικής ανάλυσης. Σε περίπτωση πολύ υψηλών επιπέδων νιτρικών (π.χ. πάνω από 4 000 mg/kg, για ζωοτροφές με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %), θα πρέπει να αποφεύγεται η σίτιση των κυοφορούντων ζώων με τη ζωοτροφή αυτή και να περιορίζεται το ποσοστό της εν λόγω ζωοτροφής στο σιτηρέσιο άλλων ζώων.

6. Τα υψηλά επίπεδα νιτρωδών σε προϊόντα και υποπροϊόντα από ζαχαρότευτλα και ζαχαροκάλαμο και από την παραγωγή αμύλου και αλκοολούχων ποτών θα πρέπει να προλαμβάνονται με την αποφυγή ή τη μείωση των βακτηριακών λοιμώξεων. Οι πρώτες ύλες ζωοτροφών με επίπεδο νιτρικών μεγαλύτερο από 200 mg/kg ως $NaNO_2$ (για ζωοτροφές με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %) δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη σίτιση των ζώων.